

**ГОДИШЊИ ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА
ПРЕДЕЛОМ ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА
„КАРАШ - НЕРА”
ЗА 2018. ГОДИНУ**

**Бела Црква
2017. година**

САДРЖАЈ:

1. УВОД
  - 1.1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОДРУЧЈУ ПОД ЗАШТИТОМ
  - 1.2. ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ПОВРШИНА И РЕЖИМИ ЗАШТИТЕ
  - 1.3. ОСНОВНЕ ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА
2. ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА
  - 2.1. ОСНОВНИ И ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉЕВИ
3. ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ
  - 3.1. МЕРЕ И АКТИВНОСТИ НА УПРАВЉАЊУ ПРИРОДНИМ ВРЕДНОСТИМА
  - 3.2. УПРАВЉАЊЕ ПРИРОДНИМ РЕСУРСИМА
4. ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА
5. ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА
6. САРАДЊА
7. ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Годишњи програм управљања Пределом изузетних одлика „Караш- Нера“ за 2018. годину доноси се на основу Плана управљања Пределом изузетних одлика „Караш- Нера“ за период од 2016.- 2025. године, добијена сагласност број 130-501-282/16, дана 08. 04.2016. године, а у складу са чл. 54.став 4 Закона о заштити природе („Службени Гласник Републике Србије”, број 36/2009, 88/2010,91/2010-испр.и 14/2016) и чл. 8. Покрајинске скупштинске одлуке о заштити предела изузетних одлика „Караш-Нера“ („Службени лист АП Војводине”, број 14/2015).

1. УВОД

1.1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОДРУЧЈУ ПОД ЗАШТИТОМ

Назив заштићеног подручја: **Предео изузетних одлика „Караш- Нера“.**

Врста заштићеног подручја: **Предео изузетних одлика.**

Управљач: **Јавно комунално предузеће „Белоцрквански комуналац” Бела Црква.**

Категорија заштићеног подручја: **II категорија** (заштићено подручје покрајинског значаја, односно великог значаја).

Категорија заштићеног подручја према класификацији Светске уније за заштиту природе (IUCN): **IV категорија** (подручје управљања стаништима и врстама (Habitat and species menagement area)).

Међународни статус заштићеног подручја: Ушће Нере у Дунав је део Рамсарског подручја „Лабудово окно”, уписаног у регистар међународно значајних влажних подручја 01.05.2006. године. У оквиру већег комплекса под именом „Делиблатска пешчара”, Мали песак и меандри Караша уписани су у регистар међународно значајних станишта птица (Important Bird Area, IBA-016SER).

1.2. ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ПОВРШИНА И РЕЖИМИ ЗАШТИТЕ

Предео изузетних одлика „Караш- Нера” налази се у југоисточном делу Војводине, непосредно уз границу са Румунијом, на подручју јужног Баната. Цело заштићено подручје налази се на територији општине Бела Црква и састоји се од три просторне целине: „Караш”, „Нера” и „Мали песак”. Обухвата делове катастарских општина Банатска Паланка (I, II), Врачев Гај, Гребенац, Дупљаја, Кајтасово и Кусић.

Заштићено подручје ПИО „Караш- Нера“ обухвата површину од 1541,27 ha, од чега се 1459,74 ha може исказати на основу катастарских података. Осталих 81,53 ha је река Нера, чији ток је у великој мери померен од кад је израђен катастар. Због тога се савремени положај реке Нере не поклапа са приказом у катастру и не може се на тај начин описати.

Укупна површина Предела изузетних одлика „Караш- Нера“ износи 1541,27 ha.

Под режимом заштите II (другог) степена је 984,36 ha, док се под режимом заштите III (трећег) степена налази 556,92 ha. Процентуално, режим заштите II (другог) степена заузима 63,87% заштићеног подручја, а режим заштите III (трећег) степена заузима 36,13% заштићеног подручја.

1.3. ОСНОВНЕ ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Најзначајније врсте које се јављају на подручју Предела изузетних одлика „Караш-Нера“ су: водени орашак (*Trapa natans* agg. incl. *T. longicarpa*), гороцвет (*Adonis vernalis*), главоч (*Echinops ritro* subsp. *ruthenicus*), црвено-мрки шиљ (*Cyperus serotinus*), табернемонтанова зука (*Scirpus lacustris* subsp. *tabernaemontani*), калужђарка (*Epipactis palustris*), двоштитаста шаш (*Fimbristylis bisumbellata*), шиљата зука (*Scirpus mucronatus*), змијски језик (*Ophioglossum vulgatum*), ожућак (*Onosma pseudarenaria*), козинац (*Astragalus dasyanthus*), слатинска паламида (*Cirsium brachycephalum*), козја брада (*Tragopogon floccosus*), димњача (*Fumaria kralikii*), мочварни маслачак (*Taraxacum palustre*), жути локвањ (*Nuphar lutea*), *Ophiogomphus cecilia*, *Acrida ungarica* (панонски скакавац) и *Myrmeleon formicarius* (мрављи лав), патуљаста орао (*Hieraaetus pennatus*), кликташ (*Aquila pomarina*), крсташ (*Aquilaheliaca*), степски соко (*Falco cherrug*), текуница (*Spermophilus citellus*), слепо куче (*Spalax leucodon*), двопругаста уклија (*Alburnoides bipunctatus*), поточна мрена (*Barbus meridionalis*), манић (*Lota lota*), жаба травњача (*Rana temporaria*) итд.

У најугроженије и истовремено највредније типове станишта на подручју заштићеног подручја спада пешчара стеничнице (*Corispermum nitidum*), обални ниски једногодишњи шаш шиљева (*Cyperus sp.*) у варијанти са двоштитастим шашом (*Fimbristylis bisumbellata*), влажна панонска ливада бескољенке (*Molinia caespitosa*), степске ритске шуме црне јове (*Alnus glutinosa*).

Заштићено подручје ПИО „Караш- Нера“ одликује упадљиви пејзаж динских рељефа, са оближњим очуваним меандрима Караша, као контраста сувим песковима. Додатну пејзажну атрактивност дају стрми лесни и песковити одсеци према Карашу, као и природни ток брдске реке Нере, са шљунковитим обалама, спрудовима и адама.

2. ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Концепт управљања Пределом изузетних одлика „Караш- Нера“ заснива се на заштити природних вредности и ресурса, укупне биолошке разноврсности, као и задовољењу научних, образовних, културних, туристичких и рекреативних потреба у складу са начелима заштите природе и одрживог развоја. Донета је покрајинска скупштинска одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Караш - Нера“ („Службени лист АПВ, број 10/16) са циљем израде визије, трајно одрживог и уравнотеженог развоја, планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја у оквиру којег ће се обухватити Предео изузетних одлика „Караш - Нера“ и природна добра у зонама утицаја на ова заштићена подручја.

Критеријуми заштите и развоја ПИО „Караш- Нера“ заснивају се на принципима:

- заштите биолошке разноврсности
- заштите и унапређења природних и културних вредности
- контролисано и мудро коришћења природних ресурса
- одрживог развоја подручја на локалном и регионалном нивоу уз уважавање социо-економских фактора и квалитета живљења локалног становништва и
- усклађивања дозвољених видова коришћења природних ресурса са потребама заштите и очувања заштићеног подручја и развијање принципа усклађеног развоја и коришћења.

2.1. ОСНОВНЕ И ПРИОРИТЕТНЕ АКТИВНОСТИ

- заштита и очување биодиверзитета
- очување, заштита и унапређивање предеоних и амбијенталних вредности подручја
- научна истраживања подручја, едукација, презентација и популаризација подручја
- спречавање нарушавања и деградације заштићеног подручја
- развој постојећих и нових активности заснованих на потенцијалима и традицији подручја и непосредног окружења, развој туризма у складу са функцијама подручја
- успостављање свих видова сарадње са корисницима ПИО „Караш- Нера“
- рационално коришћење ресурса и
- подизање еколошке свести.

Приоритетне активности за 2018. годину односе се на:

- 1. Финансирање стручне службе на пословима заштите, унапређења, промовисања, одрживог развоја и промоције заштићеног подручја;**
- 2. Финансирање и опремање чуварске службе;**
- 3. Презентација заштићеног подручја**

- 4. Уклањање дивљих депонија**
- 5. Сузбијање инванзивних биљних врста**
- 6. Очување травних станишта и ревитализација деградираних травних станишта**
- 7. Одржавање и израда инфо табли заштићеног подручја**

Ове активности финансираће се из буџета АП Војводине и локалне и сопственим средствима.

Све планиране радње и активности спроводиће се уз сагласност и у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за урбанизам и заштиту животне средине и Покрајинским заводом за заштиту природе.

Финансирање и опремање чуварске службе

У складу са Правилником о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја (Сл.Гласник РС бр. 85/2009) ЈКП»Белоцрквански комуналац“ има једно лице запослено на пословима чувара заштићеног подручја.

Чувар заштићеног подручја мора да има најмање средњу стручну спрему, једну годину радног искуства у струци и положен стручни испит и да испуњава прописане услове за ношење оружја и друге услове утврђене актом управљача којим се уређује организација чуварске службе, који контролише спровођење правила унутрашњег реда у заштићеном подручју и обавља послове чувања заштићеног подручја, у складу са чланом 110. Закона о заштити природе;

Делокруг рада чуварске службе:

- прати кретање и активности посетилаца и других корисника у заштићеном подручју, коришћење флоре и фауне укључујући и дивљач, употребу моторних возила, улазак у зоне и локације на којима је посета забрањена или ограничена, ложење ватре на отвореном, одлагање отпада, одвијање спортских такмичења и других манифестација;
- прати стање биљних и животињских врста, као и других вредности заштићеног подручја;
- пружа помоћ и сарађује са локалним становништвом;
- пружа податке, помоћ и услуге посетиоцима и другим лицима при обиласку и разгледању заштићеног подручја, научним истраживањима и образовним активностима;
- сарађује са корисницима природних ресурса у заштићеном подручју;
- сарађује са носиоцима стварних права на непокретностима у заштићеном подручју у циљу заштите природе;
- сарађује са другом чуварском службом, пољочуварском службом, инспекцијском службом и органима унутрашњих послова.

Када чувар утврди или основано претпостави да је посетилац, односно корисник заштићеног подручја учинио радњу супротно правилима унутрашњег реда или мерама заштите природе прописаним у складу са Законом, овлашћен је да:

- легитимише лице затечено у вршењу недозвољених радњи
- изврши преглед свих врста возила и товара
- привремено одузме предмете и средства којима је извршен прекршај или кривично дело и предмете који су настали или прибављени извршењем таквог дела, као и да ове предмете, без одлагања, преда Управљачу заштићеног подручја ради чувања
- затражи успостављање претходног стања, односно нареди мере за спречавање и уклањање штетних последица и
- изврши сваки преглед, осим станова и других просторија, за чији је преглед потребан судски налог.

Узимајући у обзир горе наведене послове које врши чувар заштићеног подручја и који се обављају свакодневно током целе године на подручју које обухвата површину од 1541,27 ha неопходна је употреба теренског возила.

Опремање чуварске службе: возило Лада Нива 4*4.

Извор финансирања - покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине.

Финансирање стручне службе

У складу са Правилником о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја (Сл.Гласник РС бр. 85/2009) ЈКП»Белоцрквански комуналац“ има запослено једно лице на пословима заштите, унапређења, промовисања, одрживог развоја и промоције заштићеног подручја:

(1) Једно запослено лице на пословима заштите природе, које мора да има VII степен стручне спреме или мастер студије биолошког, шумарског, пољопривредног, еколошког или географског усмерења, радно искуство од најмање једне године, које координира пословима заштите и мониторинга заштићеног подручја, обезбеђује поштовање режима и зона заштите, обележавање подручја, координира израду планова управљања и годишњих програма управљања, стратешко планирање, имплементира одредбе просторног плана, и сл.

Извор финансирања - покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине.

3. ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

Стратешки циљеви управљања заштићеним подручјем су: очување и заштита станишта, екосистема и укупног биодиверзитета заштићеног подручја, даља истраживања и вредновање компоненти екосистема, трајни мониторинг стања екосистема, угрожавајућих фактора, ефеката

мера активне заштите и утицаја дозвољених развојних активности, успостављање и развој едукативних и туристичких активности, сарадња у оквиру националне и међудржавне мреже заштићених подручја и развијање најбоље могуће праксе у управљању заштићеним подручјем.

3.1. МЕРЕ И АКТИВНОСТИ НА УПРАВЉАЊУ ПРИРОДНИМ ВРЕДНОСТИМА

Програмом управљања предвиђа се заштита и унапређење свих природних ресурса у заштићеном подручју. Посебан акценат се даје на „мудро“ и усклађено коришћење пашњака и ливада, и развој туристичког потенцијала и осталих производа, а да се при томе не наруше природне вредности заштићеног подручја. Овде се, такође, мисли и на ловну дивљач и многобројну орнитофауну, као полазну основу за успостављање туристичких активности на заштићеном подручју.

Управљање Пределом изузетних одлика „Караш- Нера“ треба да обезбеди:

- чување заштићеног подручја и спровођење прописаних режима заштите;
- унапређивање и промоцију заштићеног подручја;
- планирање спровођења праћења стања строго заштићених и заштићених врста биљака, животиња и гљива као и њихових станишта
- обележавање граница и режима заштите;
- осигурање неометаног одвијања природних процеса и одрживог коришћења подручја;
- праћење кретања и активности посетилаца;
- вођење евиденције о природним вредностима заштићеног подручја;
- вођење евиденције о људском активностима, делатностима и процесима који представљају фактор угрожавања и оштећења заштићеног подручја;
- вођење евиденције о непокретностима од значаја за управљање заштићеним подручјем;
- спречавање активности и делатности које су у супротности са Актом о заштити.

Одрживо коришћење природних вредности заштићеног подручја путем развоја активности које су усклађене са заштитом, уз уважавање потреба локалног становништва, приоритетне су за добробит садашњих и будућих генерација.

3.2. УПРАВЉАЊЕ ПРИРОДНИМ РЕСУРСИМА

Задаци и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном

Ловачка удружења из насељених места која окружују ПИО „Караш- Нера” обављају своје активности на територији заштићеног подручја, а ловна фауна је природни ресурс којим

ће се управљати у сарадњи са ловачким удружењима чије је ловно подручје у оквиру граница заштићеног подручја.

На територији заштићеног подручја дозвољене су ловне просторно и временски ограничене активности на одржавању здравственог стања и бројности популација ловних врста, док је лов на територији заштићеног подручја забрањен од 1. октобра до 1. марта.

Планови уређења простора, планови, програми и основе из области шумарства, ловства, водопривреде, пољопривреде и туризма и други програми и планови који се односе на коришћење природних ресурса и простора у заштићеном подручју ПИО „Караш- Нера“ усагласиће се са Просторним планом Републике Србије, Покрајинском скупштинском одлуком о заштити ПИО „Караш- Нера“ и Планом управљања ПИО „Караш- Нера“.

Ради усклађености туристичких понуда неопходно је ускладити постојеће планове и програме из ове области са заштитом ПИО „Караш- Нера“.

Активности на заштити и управљању ловном фауном у 2018. години базираће се на успостављању сарадње са ловачким удружењима из насељених места која окружују ПИО „Караш- Нера“.

На простору ПИО“Караш-Нера“ проглашено је рибарско подручје ПИО“Караш-Нера“. Задатак Управљача у области израде програма у складу са Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда(Сл.гласник РС бр.128/2014) у 2018 год. је израда планских докумената за рибарско подручје, односно израда Годишњег програма управљања рибарским подручјем ПИО“Караш-Нера“ за 2018 год.

4. ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Јавно комунално предузеће „Белоцрквански коминалац у 2018. години сарађиваће са Покрајинским секретаријатом за урбанизам и заштиту животне средине и Покрајинским заводом за заштиту природе и свим другим релевантним субјектима у процесу израде Просторног Плана Подручја Посебне Намене ПИО „Караш Нера“ чија је израда у току а обрађивач плана је Завод за урбанизам Војводине.

Уклањање дивљих депонија

На основу члана 5. покрајинске скупштинске одлуке о заштити ПИО“Караш-Нера“(„Сл.лист АПВ“ бр.14/2015) на целом подручју ПИО "Караш-Нера" забрањено је:

- хемијско и физичко загађивање, депоновање чврстог и течног отпада и отпадних загађених вода.

Током 2017год. очишћене су четири дивље депоније смећа које се налазе на подручју просторне целине Мали песак.

1. Просторна целина Мали песак, потес Песак
2. Просторна целина Мали песак, потес Велике вагане
3. Просторна целина Мали песак, потес Велики песак
4. Просторна целина Мали песак, потес Мали песак

У 2018 год. планира се наставак чишћења дивљих депонија смећа које се налазе на подручју просторне целине Мали песак. Предвиђено је ручно сакупљање отпада (евентуално машинско чишћење за веће количине смећа – у складу са условима покрајинског завода за заштиту природе ван вегетационог периода), утовар и одвоз на градску депонију. Смеће се простире на две локације у виду више десетина расутих гомила чврстог отпада и у расутом је стању те је тешко проценити количину депонованог смећа. Локације за чишћење удаљене су од „Кремзера“ око 400м (дуж асфалтног пута Врачев Гај – Ковин, гледано према „Ђавољем мосту“) са леве и десне стране 200м од пута.

Предвиђено је такође редовно сакупљање смећа дуж асфалтних путева који пролазе кроз заштићено подручје Врачев Гај-Ковин и Дупљаја –Гребенац и одржавање постојећих рампи на старим позајмиштима песка у функционалном стању ради спречавања одлагања отпада.

Приликом обиласка локација снимљене су следеће фотографије:

Извор финансирања – Сопствена средства

Сузбијање биљних инванзивних врста

Инвазивне врсте представљају један од најзначајнијих фактора смањења и губитка биодиверзитета. Различити антропогени утицаји деградирају станишта са изворном вегетацијом разарајући њихову природну структуру и поспешујући ширење инвазивних врста. Према Конвенцији о биолошкој разноврсности („Службени лист СРЈ“, Међународни уговори, бр. 11/2001) постоји обавеза спречавања ширења, или по потреби, предузимања мера за уништење инвазивних врста.

Од врста везаних за умерено влажне и сувље пешчарске терене највеће проблеме стварају багрем (*Robinia pseudacacia*), кисело дрво (*Ailanthus altissima*), глог (*Crataegus sp.*), циганско перје (*Asclepias syriaca*), багремац (*Amorpha fruticosa*), красолика (*Erigeron annuus*), јасенолисни јавор (*Acer negundo*), дивља ружа (*Rosa sp.*) Наведене врсте на подручју Малог Песка образују местимично непроходне састојине. Један део површина између Јасенова и Банатске Паланке служи за испашу па на њима није дошло до значајнијег ширења инвазивних врста.

Као приоритетна мера очувања и унапређења предела је уклањање инванзивних врста.

Радове на уклањању инванзивних врста обављаће ЈКП»Белоцрквански комуналац« ручно-машински (моторним тестерама, возило за одвоз посеченог дрвета) на подручју просторне целине Мали песак, на парцелама у државном власништву које се воде као пашњаци.

Површина предвиђена за уклањање и прецизне локације ће се утврдити на терену у сарадњи са Покрајинским заводом за заштиту природе.

Извор финансирања – сопствена средства

Очување травних станишта и ревитализација деградираних травних станишта

На Малом песку потребно је, на местима где је могуће, ревитализовати степско-пешчарске пашњаке који су претворени у оранице.

Након укидања пољопривредне производње, на овим просторима треба спроводити умерено пашарење до поновног успостављања травне вегетације. Где ово није могуће, потребно је изналазити могућности за ограничење производње или смањење њеног интензитета.

На локацијама где су њиве које се налазе изван заштићеног подручја проширене унутар њега, при чему су преоране травне површине, поготово на источном делу Малог песака, предвиђено је утврдити стање, извршити разграничење и спровести ревитализацију деградираних травних станишта унутар заштићеног подручја.

Начин рада, прецизне локације и парцеле ће се накнадно утврдити у сарадњи са Заводом за заштиту природе.

Одржавање и израда инфо табли заштићеног подручја

У 2016 год израђене су и постављене пет инфо табли на простору ПИО „Караш – Нера“.

Временом су неке оштећене углавном људским фактором.

Током 2018 године предвиђено је њихово одржавање и евентуална израда још инфо табли.

Извор финансирања – Сопствена средства

5. ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Презентација заштићеног подручја

Природне вредности заштићеног подручја ПИО «Караш-Нера» ће се промовисати разноврсним пропагандним материјалом и преко постојећег сајта <http://piokarasnera.rs/>.

Предвиђено је даље унапређење инернет сајта.

Промоција ће се изводити пласирањем материјала као што су мајице са називом и логоом заштићеног подручја, качкети, блокови, плакати, хемијске оловке итд.

Посетиоцима ће се уместо улазница у заштићено подручје давати штампани материјал у виду мапе –карте, флајера и летака у којима ће бити представљене најважније заштићене врсте заштићеног подручја и правила понашања и кретања по истом.

Дистрибуција промотивног материјала ће се спроводити преко Управљача, Туристичке организације Бела Црква, невладиних организација итд., и преко организовања школе у природи, еколошких кампова и радионица са децом узраста основног и средњешколског образовања.

Извор финансирања унапређења и одржавања сајта – сопствена средства.

6. САРАДЊА

Наставак сарадње и реализација заједничких програмских активности са локалним заједницама, удружењима грађана и невладиним организацијама једна је од основних ставки за функционисање заштићеног подручја. Активности се превасходно односе на помоћ у организацији традиционалних манифестација, а све у циљу промоције природних и културних вредности Предела изузетних одлика „Караш- Нера“ и подручја у целини.

Главни задаци у 2018. години су сарадња са:

- локалним становништвом, посебно са људима који живе и обављају делатност на територији Предела изузетних одлика „Караш- Нера“
- Покрајинским заводом за заштиту природе, Покрајинским секретаријатом за урбанизам и заштиту животне средине, Природно- математичким факултетом у Новом Саду и другим стручним организацијама
- туристичком организацијом општине Бела Црква
- другим заинтересованим физичким и правним лицима,
- Управљачима других заштићених подручја, посебно са СРП „Делиблатска пешчара“, са Рамсарским подручјем „Лабудово окно“, ПИО „Вршачке планине“, СРП „Краљевац“, СП „Стража“ и НП „Ђердап“
- Са удружењима грађана и невладиним организацијама којима је област делатности заштита животне средине сарађиваће се на заједничким пројектима са циљем уређења и коришћења заштићеног подручја, али и на другим општим питањима заштите животне средине, обуке и едукације.

Планирани пројекти на проучавању и очувању природних вредности се не могу изводити без научних и стручних институција. Управљач треба да обезбеди услове да што већи број

стручних организација нађе интерес да заштићено подручје ПИО „Караш- Нера“ буде објекат њихових страживања и да буде тема за стручне радове.

Сарадња са стручним и научним институцијама треба да се обезбеди код израде специфичних пројеката заштите и развоја, али и код пројеката коришћења заштићеног подручја за туристичке и социо-економске сврхе.

7. ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2018. ГОДИНУ						
ПЛАН средстава за реализацију Годишњег програма управљања за 2018. годину						
Врста расхода	Извори и износи средстава (у динарима)					
	Буџет Аутономне покрајине	Локална самоуправа	Сопствена средства	Донације, поклони и помоћи	Остала средства	Укупно
А Финансирање стручне службе						
А 1. Годишња бруто зарада стручне службе (1 радник)	901.185,24					901.185,24
А 2. Годишња нето зарада стручне службе (1 радник)	549.969,84					549.969,84
А 3. Стручно усавршавање, котизација за семинаре, путни трошкови, стручна литература	50.000,00					50.000,00
Б Финансирање чуварске службе						
Б 1. Годишња бруто зарада чувара заштићеног подручја (1 радник)	727.645,80					727.645,80
Б 2. Годишња нето зарада чувара заштићеног подручја (1 радник)	446.785,56					446.785,56
Б 3. Путни трошкови чувара заштићеног подручја (1 радник)	43.453,88					43.453,88
В Опремање чуварске службе						
В 1. Лада Нива 4*4	1.200.000,00					1.200.000,00
Г Промоција заштићеног подручја			40.000,00			40.000,00
Д Уклањање дивљих депонија			50.000,00			50.000,00

Годишњи програм управљања Пределом изузетних одлика „Караи- Нера” за 2018. годину
 ЈКП»Белоцрквански комуналац» Бела Црква

Ђ Уклањање инванзивних врста			50.000,00			50.000,00
Е Очување травних станишта и ревитализација деградираних травних станишта			50.000,00			50.000,00
Ж Одржавање и израда инфо табли			50.000,00			50.000,00
З Непредвиђени трошкови	77.715,08					77.715,08
УКУПНО ПЛАНИРАНО	3.000.000,00		240.000,00			3.240.000,00

ВД Директора
 ЈКП „Белоцрквански комуналац”
 Бела Црква

Милица Витомиров